

عنوان مقاله:

بازخوانی وضعیت حقوقی ایادی غیرعدوان بر مال غیر

محل انتشار:

فصلنامه پژوهش حقوق خصوصی، دوره 11، شماره 42 (سال: 1402)

تعداد صفحات اصل مقاله: 26

نویسندگان:

جعفر شهید - دانشجوی دکتری حقوق خصوصی دانشگاه پیام نور، تهران، ایران

ابراهیم تقی زاده - استاد گروه حقوق خصوصی دانشگاه پیام نور، تهران، ایران

سیدابوالقاسم نقیبی - استاد گروه فقه و حقوق دانشگاه شهید مطهری، تهران، ایران

خلاصه مقاله:

بر پایه نظر مشهور فقها و غالب حقوق دانان، اصل اولی در تصرفات و استیلائات بر مال غیر بر مبنای ضمانی بودن ید استوار گردیده و تمام انواع و اقسام استیلا بر مال غیر محکوم به ضمان ید و سبب ترتب احکام ویژه غصب دانسته شده است. با توجه به تبعیت محض قانون گذار از دیدگاه فقها در وضع مواد ۳۰۱ الی ۳۲۷ قانون مدنی و پذیرش نظر مشهور فقها، دیدگاه افراطی مزبور انتقاد جدی شارحان قانون مدنی را به همراه داشته است. اساسا تسری مقررات باب غصب درخصوص ایادی غیرعدوان که مبنای تصرف در آن ها بر پایه جهل به واقع و اشتباه و فقدان سوءنیت استوار است با اقتضائات عدالت و انصاف و مقتضای اصل برائت در مخالفت آشکار است؛ لذا در این نوشتار تلاش گردیده با استمداد از نظرات پراکنده فقهی و حقوقی و مواد قانونی مربوطه در راستای تعدیل نظر مشهور و تبیین مسئولیت ایادی غیرعدوان بر پایه احکام و قواعد برگرفته از سایر منابع ضمان قهری نظیر «اتلاف، تسبیب، دارا شدن بلاجهت و ...» برآییم.

کلمات کلیدی:

ید ضمانی، عدوان، مسئولیت، غصب، اصل برائت

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1778203>

